

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Svenska fornminnesföreningen 1958

http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1959_051

Fornvännen 1959, s. 51-52

Ingår i: samla.raa.se

som ideligen aktualiserades under förhandlingarna, vilka otvivelaktigt på just denna punkt bör ha varit mycket nyttiga för alla deltagare vid denna i sin klara målsättning och disposition utomordentligt välorganiserade konferens.

Från svensk sida deltog förutom undertecknad förste antikvarie Sverker Janson från Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museum.

Carl-Axel Moberg

SVENSKA FORNMINNESFÖRENINGEN 1958

Svenska Fornminnesföreningen har under 1958 anordnat fyra sammanträden och en visning, alla i Statens Historiska Museum, samt en vårutfärd. Styrelsen har sammanträtt fyra gånger: 20 februari, 3 mars, 28 april och 23 oktober. Antalet medlemmar har under året något ökat och uppgår till 419 (1957 412), därav 11 hedersledamöter och 22 ständiga ledamöter.

Vid årsmötet den 3 mars ägde först de ordinarie föreningsförhandlingarna rum. Sedan sammanträdet efter en kort ajournering återupptagits, hälsade ordföranden professor Birger Nerman Deras Majestäter Konungen och Drottningen, vilka anlänt, välkomna. Ordföranden ägnade därefter några minnesord åt föreningens nyligen bortgångne medlem förste bibliotekarien Adolf Schück och erinrade om hans betydelsefulla och idérika forskargärning och hans förtjänstfulla verksamhet inom föreningen, bl. a. under många år som andre sekreterare. Ordföranden tillkännagav så, att styrelsen beslutat tilldela antikvarien Hans Hansson Hildebrandspriset för hans viktiga och resultatrika medeltidsarkeologiska undersökningar rörande Stockholm, främst doktorsavhandlingen 1956 »Stockholms stadsmurar»; dr Hansson mottog priset ur Konungens hand. Därefter höll antikvarien Gunnar Ekelund föredrag över ämnet: »En nytutgrävd 'kungshög' i Tjust». Som avslutning visades en samling färgbilder från föreningens utfärd till Tjust i maj 1956.

Vid årsmötet omvaldes samtliga styrelseledamöter samt revisorerna och revisorssuppleanterna.

Styrelsen består alltså fortfarande av följande personer:

Ordförande: professor Birger Nerman, Stockholm.

Vice ordförande: professor Sten Karling, Stockholm.

Sekreterare: befattningen som sådan skulle tills vidare ställas vakant.

Andre sekreterare: fil. dr K. E. Sahlström, Stocksund.

Skattmästare: kapten Bertil Sterner, Stockholm.

Övriga styrelseledamöter: fil. lic. Henrik Alm, Stockholm, rådmän Kurt Espersson, Stockholm, landsantikvarie Olle Källström, Gävle, lektor Gösta Langenfelt, Bromma, förste antikvarie Andreas Oldeberg, Stockholm, verk-mästare Alfred Steijer, Stockholm, disponent Herman Svenngård, Kungsängen och direktör Wilhelm Wahlgren, Stockholm.

Revisorer: förste byråsekreterare Gerhard Horn och antikvarie Gustaf Adolf Hellman. Revisorssuppleanter: fröken Greta Nordström och fil. lic. Lili Kaelas.

Den 5 maj demonstrerade föreståndaren för Medelhavsmuseet docent Olof Vessberg den just pågående etruskiska utställningen.

Föreningen sammanträdde ånyo den 9 maj, då professor Birger Nerman talade om »Södermanlands storhögar — Vem är konungen i Oppusahögen (Uppså kulle)?»

Detta föredrag stod i samband med vårutfärden, som ägde rum söndagen den 18 maj till södra Södermanland. Föreningen kunde därvid glädja sig åt Hans Majestät Konungens deltagande och aktiva medverkan. I bussar och bilar skedde avfärden från Stockholm, och i bil kom man även från andra håll; sammanlagda antalet deltagare utgjorde ca 110 personer. Första anhalten var det vackert belägna gravfältet vid Tröså i Tullgarnstrakten. Sedan ordföranden professor Nerman hälsat de närvarande, därvid särskilt vändande sig till Hans Majestät, gav Konungen en intressant och fängslande redogörelse för sina tidigaste utgrävningar, som ägt rum just i Tullgarnstrakten och sträckt sig över åren 1898—1904; förstnämnda år hade han, ännu icke 16-årig, bl. a. grävt på gravfältet vid Tröså. Man begav sig så till gravfältet vid Husby invid Vagnhärads station, där den dåvarande prinsen gjorde utgrävningar åren 1900 och 1904; professor Nerman redogjorde för de värdefulla fynden från dessa undersökningar. Färden ställdes så till Tullgarns slott, dit Hans Majestät inbjudit samtliga deltagare på kaffe; ordföranden framförde här ett tack till Konungen för hans medverkan vid utfärden och invitationen till Tullgarn. Slottets inredning och samlingar besågos därefter under ledning av intendenten docent Stig Fogelmarck. Framför slottsentrén talade så professor Sten Karling om slottets arkitektur- och personhistoria. Från Tullgarn begav man sig till Tystberga i socknen med samma namn; här demonstrerade professor Nerman den Ingvarsten, som befinner sig där rest tillsammans med två andra stenar, av vilka åtminstone en även bär en runinskrift. Sista utfärdsmålet var den monumentalå Oppusåhögen (Uppså kulle) i Runtuna socken, Södermanlands största gravhög. Professor Nerman sökte här visa, att högen är identisk med den i den första av Eddadiktterna om Helge Hundingsbane omnämnda Svarinshög, vilken rests över en för övrigt okänd konung Svarin. Dagen avslutades med middag å Trosa stadshotell.

På första höstsammanträdet, den 28 oktober, höll professor Sten Karling föredrag över ämnet »Hednatemplet i Uppså».

Årets sista sammankomst ägde rum den 8 december. Vid detta ytterst talrikt besökta sammanträde närvaro Deras Majestäter Konungen och Drottningen. Förste antikvarien Wilhelm Holmqvist talade därvid över ämnet »Fakta och frågor kring Helgön — nytt från sommarens grävningar». Därefter visade ordföranden bilder från föreningens majutfärd till Södermanland. Ett album med bilder härifrån överlämnades till Hans Majestät Konungen. I samband med dr Holmqvists föredrag var ett antal av de senaste fynden från Helgön utställda i Historiska Museets äldre stenålderssal.

Lektor Gösta Langenfelt har som föreningens representant deltagit i den internationella namnforskningskongressen i München 24—28 augusti.